

**Szkolny Program Profilaktyki IV Liceum Ogólnokształcącego
im. Mikołaja Kopernika w Rybniku
na lata 2015 - 2018**

Profilaktyka to działanie, które ma na celu zapobieganie pojawieniu się lub rozwojowi niekorzystnego zjawiska. Jest też jednym ze sposobów reagowania na zjawiska społeczne, które oceniamy jako szkodliwe i niepożądane. Celem szkolnego programu profilaktyki jest podejmowanie takich działań, które będą służyć harmonijnemu rozwojowi młodego człowieka w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej i przygotują go do sprawnego i odpowiedzialnego funkcjonowania we współczesnym świecie.

Program profilaktyki kierowany jest do uczniów, ich rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły i w swej treści zawiera przede wszystkim elementy profilaktyki uniwersalnej i selektywnej.

Podstawa prawna:

Rozporządzenie MEN z dn. 18.08.2015r. w sprawie zakresu prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomani

Cele programu:

1. Kształcenie i doskonalenie umiejętności interpersonalnych, sztuki porozumiewania się, wyrażania własnych opinii i poglądów, doskonalenie zachowań asertywnych
2. Wyrabianie i rozwijanie właściwego stosunku do norm, wartości i autorytetów przyjętych w społeczeństwie, kształtowanie wrażliwości moralnej. Kształtowanie uczciwości, wiarygodności i sumienności.
3. Kształtowanie kompetencji emocjonalnych, takich jak: samoświadomość, empatia, kontrola emocji, słuchanie, ponoszenie odpowiedzialności za podejmowane decyzje.
4. Promowanie zdrowego stylu życia, uczenie prawidłowego stosunku do własnego organizmu i otoczenia, uczenie zachowań prozdrowotnych i aktywnego spędzania czasu wolnego, radzenie sobie ze stresem
5. Uświadomienie zagrożeń płynących z zachowań ryzykownych, takich jak: sięganie po środki zmieniające świadomość, nieumiejętne korzystanie z osiągnięć cywilizacyjnych, podejmowanie ryzykownych zachowań seksualnych. Wyposażenie w wiedzę na temat uzależnień i ich skutków

Zadania:

I. Umiejętności interpersonalne:

Główne treści	Realizacja	Odpowiedzialni	Rodzaj oddziaływań
Sztuka porozumiewania się Sztuka dyskusji Zasady negocjacji i rozwiązywania konfliktów Zasady funkcjonowania w grupie	Lekcje wychowawcze Lekcje przedmiotowe Zajęcia integracyjne Zajęcia warsztatowe	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog	Działalność wychowawcza

Dbłość o jakość posługiwania się językiem polskim – eliminowanie wulgaryzmów i „bylejakości” językowej	Wszystkie formy pracy z uczniem	Wszyscy pracownicy szkoły	
--	---------------------------------	---------------------------	--

II. Normy i wartości, prawa i obowiązki:

Główne treści	Realizacja	Odpowiedzialni	Rodzaj oddziaływań
Przestrzeganie podstawowych zasad w kontaktach międzyludzkich (szkolny kodeks savoir-vivru)	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe Wszelkie formy kontaktów z uczniami	Wszyscy nauczyciele	Działalność wychowawcza i edukacyjna
Uczenie obowiązkowości – sumienność, pracowitość, frekwencja	Przestrzeganie zasad zawartych w statucie szkoły Monitoring frekwencji	Wychowawcy Pedagog Dyrekcja	
Kształtowanie potrzeby autorytetów	Spotkania z ludźmi nauki i kultury, wyjścia pozaszkolne,	Wszyscy nauczyciele	
Kształtowanie postawy szacunku wobec życia i godności ludzkiej, odpowiedzialności wobec rodziny	Lekcje WDŻ, religii, etyki, rekolekcje szkolne	Wszyscy nauczyciele	
Respektowanie praw i obowiązków, wdrożenie do samorządności.	Praca w samorządzie Lekcje WoS-u i Podstaw Przedsiębiorczości	Opiekun samorządu Nauczyciele uczący	
Propagowanie w szkole idei wolontariatu.	Angażowanie w różnorodne akcje		
Poznanie innych kultur i narodowości, wyrabianie szacunku i tolerancji dla innych	Wymiany międzynarodowe, Wycieczki zagraniczne	Nauczyciele odpowiedzialni	

III. Kompetencje emocjonalne:

Główne treści	Realizacja	Odpowiedzialni	Rodzaj działalności
Obraz samego siebie – ja realne a ja idealne Emocje i uczucia – rozpoznawanie ich i nazywanie	Lekcje wychowawcze Lekcje przedmiotowe Lekcje WDŻ i PP	Pedagog Wychowawcy Nauczyciele	Działalność wychowawcza i edukacyjna
Podejmowanie decyzji i ponoszenie odpowiedzialności za nie	Angażowanie uczniów w różne projekty i imprezy szkolne, kółka zainteresowań	Wszyscy nauczyciele	

IV. Upowszechnianie zdrowego stylu życia w ramach „Szkoły Promującej Zdrowie”

Główne treści	Realizacja	Odpowiedzialni	Rodzaj działalności
Znaczenie racjonalnego odżywiania się	Realizacja programu „W zdrową przyszłość z Kopernikiem” zał.1	Nauczyciele odpowiedzialni	Działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna
Higiena pracy umysłowej (zarządzanie czasem)	Lekcje wychowawcze	Pedagog	
Promowanie sprawności fizycznej i aktywnych form wypoczynku	Lekcje wych. fizycznego Szkolny Dzień Sportu, Turniej „Mixtów Siatkarskich”, „Bieg Kopernika”, Idea „Drużyny Kopernika”	Nauczyciele wychowania fizycznego i amatorzy biegania	
Radzenie sobie ze stresem (techniki uczenia się, stres egzaminacyjny)	Lekcje wychowawcze	Pedagog	
Akcje krwiodawstwa, kursy pierwszej pomocy, profilaktyka raka piersi	Akcje ogólnoszkolne	Szkolne koło PCK Nauczyciele odpowiedzialni za program SzPZ	

V. Profilaktyka uzależnień

Główne treści	Realizacja	Odpowiedzialni	Rodzaj działalności
Zachowania ryzykowne – przyczyny, mechanizm wchodzenia w uzależnienia i ich konsekwencje. Kształtowanie umiejętności odmawiania w sytuacji presji społecznej	Lekcje wychowawcze Warsztaty profilaktyczne lub inne formy w zależności od możliwości szkoły Realizacja elementów rekomendowanych programów profilaktycznych „Spójrz inaczej” i „Nasze spotkania”	Pedagog wychowawcy klas	Działalność wychowawcza, informująca, edukacyjna i profilaktyczna
Przestrzeganie zasad reagowania w sytuacjach kryzysowych	Przestrzeganie postanowień zawartych w statucie wobec ucznia nieprzestrzegającego tychże zasad Przestrzeganie procedur postępowania w sprawach nieletnich (zał. 2)	Dyrekcja	
Reagowanie na sytuacje przemocy w rodzinie	„Niebieska karta”	Pedagog	
Pomoc indywidualna uczniom zagrożonym uzależnieniami lub uzależnionym, wsparcie	Współpraca z placówkami i ośrodkami specjalistycznymi.	Pedagog Dyrekcja	

dla rodziców.	Umożliwienie uczniom dostępu do informacji dot. telefonów zaufania i innych form pomocy, z których mogą skorzystać w sytuacjach kryzysowych (gazetki ścienne)		
Pedagogizacja nauczycieli	Warsztaty i prelekcje podnoszące kompetencje nauczycieli w dziedzinie profilaktyki uzależnień	Dyrekcja Pedagog	
Pedagogizacja rodziców	Spotkania indywidualne z rodzicami i prelekcje dot. profilaktyki	Pedagog Dyrekcja	

Aneks nr 1 do „Programu profilaktyki”

Na podstawie diagnozy przeprowadzonej w pierwszym półroczu roku szkolnego 2015/16 tj. wywiadów z wychowawcami klas, obserwacji, analizy dokumentacji dotyczącej działalności wychowawczej oraz ankiet przeprowadzonych w wybranych klasach „Program profilaktyki” zostaje uzupełniony o następujące treści dotyczące bezpośrednio profilaktyki uzależnień, które wyczerpują w swym zakresie również działania wychowawcze, edukacyjne i informacyjne:

1. Realizacja w klasach pierwszych programu rekomendowanego „ARS czyli jak dbać o miłość”,
2. Udział szkoły w programie profilaktycznym współfinansowanym przez Miasto Rybnik „Strefa WZW”, który obejmuje spotkania warsztatowe z uczniami, prelekcje z nauczycielami, rodzicami oraz spotkania indywidualne z uczniami i rodzicami w ramach konsultacji.
3. Warsztaty dla nauczycieli z zakresu doskonalenia umiejętności komunikacyjnych nauczycieli prowadzone przez SODN „Sophia” z Krakowa.